Cod ECLI ECLI:RO:CABUC:2019:023.002389
Dosar nr. 7393/2/2018

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECŢIA a VIII-a CONTENCIOS ADMINISTRATIV şi FISCAL
Sentinţa nr. 2389
Şedinţa publică din data de 11 octombrie 2019
Curtea constituită din:
Judecător: Victor Hortolomei
Grefier: Mihaela Grigore

Pe rol fiind acţiunea în contencios administrativ formulată de reclamantul **Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii** în contradictoriu cu pârâtul **Hostiuc Ion**, având ca obiect constatarea calităţii de colaborator al Securităţii.

Dezbaterile au avut loc în şedinţa publică din 05.09.2019, susţinerile părţilor fiind consemnate în încheierea de la acea dată, care face parte din prezenţa, însă Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunţarea, succesiv, la 20.09.2019, la 27.09.2019, la 04.10.2019 şi pentru astăzi, când, în aceeaşi compunere, a hotărât următoarele:

CURTEA,

Deliberând asupra acţiunii în contencios administrativ de faţă, constată următoarele:

Prin **acţiunea** înregistrată pe rolul Curţii de Apel Bucureşti-Secţia a VIII-a contencios administrativ şi fiscal la 12.10.2018, Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii a solicitat să se aprecieze asupra calităţii de colaborator al Securităţii în ceea ce îl priveşte pe pârâtul Hostiuc Ion, născut la data de 09.10.1947, în Pătrăuţi, judeţul Suceava, fiul lui Toader şi Rachila, domiciliat în .... judeţul Suceava.

În motivare, reclamantul a învederat că în cauză sunt întrunite condiţiile prevăzute de art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008, sens în care a prezentat următoarele aspecte:

Aşa cum rezultă şi din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/I/836/06.07.2018, domnul HOSTIUC Ion a fost recrutat la data de 21.08.1986, deoarece: „Pe raza comunei Pătrăuii domiciliază circa 3500 persoane în rândul cărora un număr însemnat de elemente fac parte din culte şi secte religioase, sunt înscrise pentru emigrare, cu rude şi relaţii în străinătate, sau sunt cunoscute cu antecedente politice şi penale reacţionare, cum sunt numiţii: H. /., N. L, R. L, R. T., U. M., B. V., H. N., G. Ş., D. P., L V. şi G. A.. în vederea cunoaşterii şi prevenirii apariţiei unor evenimente, fapte sau fenomene de competenta organelor de Securitate, pe raza comunei Pătrăuti, unde nu dispunem de potenţial informativ suficient, se impune cu necesitate recrutarea unei surse pentru completarea acestuiaa a semnat un Angajament olograf, preluând numele conspirativ „RELU".

Informaţiile furnizate Securităţii să se refere la activităţi sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

Reţinem, astfel, Notele informative furnizate de pârât cu numele conspirativ „RELU" şi identificate în dosarele persoanelor urmărite, referitoare la comentarii la adresa politicii de partid şi de stat şi intenţii de evaziune din ţară:

> „Sursa vă informează că în conformitate cu sarcinile primite la 02.11.1987 s-a întâlnit în stafia de autobuz din centrul comunei cu numitul R. L, care spunea că este nemulţumit, deoarece CAP-ul nu a vrut să-i dea retribuţia în cereale şi alte produse, deoarece totuşi a mai ajutat cu căruţa la strângerea cerealelor de toamnă şi că va face tot posibilul să plece definitiv din ţară, fiindcă în SUA sunt mai multe posibilităţi de a trăi'

> „Sursa vă informează că în conformitate cu sarcinile primite la întâlnirea anterioară, în ziua de 10.05.1988 s-a întâlnit cu R. L. care era nemulţumit fiindcă de 4 ani de zile se munceşte să plece în SUA, însă prin toate relaţiile pe care le are nu primeşte aprobarea. Acesta a spus sursei că o să facă un memoriu şi o să-l înainteze la conducerea superioară de partid şi de stat, în caz contrar va scrie şi la ambasada SUA."

> „Sursa vă informează că îl cunoaşte pe numitul H. I. din com. Pătrăutj. Acesta la sfârşitul lunii decembrie a venit la magazin să ridice rafia de alimente, ocazie cu care a afirmat faţă de cumpărători că s-a înscris pentru plecarea în SUA, atât el cât şi familia. Era nemulţumit că organele de la paşapoarte nu-i rezolvă mai repede problemele şi să-i definitiveze actele şi că peste tot întâmpină piedici. Indiferent ce piedici ar avea, acesta se exprimă că va face tot posibilul să obţină aprobarea pentru emigrare în SUA."

> „Sursa vă informează că numitul H. I. a stat de vorbă cu mine în luna ianuarie la magazin, afirmând că i-au venit documentele pentru a pleca în SUA şi era foarte mulţumit de acest lucru, afirmând că de acum a scăpat, se duce la bine"

> „Sursa vă informează că îl cunoaşte pe numitul L. G., care, în prezent, este pensionar şi face parte din secta baptistă. Din discuţiile purtate cu H. V., U. M., N. A., aceştia spuneau că susnumitul ar avea la CEC suma de 200.000 lei, bani pe care îi (ine pentru a-i folosi când va primi aprobarea de emigrare. De asemenea, tot din discuţiile purtate cu aceştia, reiese faptul că L G. face deplasări /.../ pe la credincioşi, la care se vaită că este sărac, că vrea să plece în Occident şi să-l ajute cu sume oarecare de bani."

Este evident că, în perioada comunistă, intenţia de a părăsi definitiv ţara era considerată o atitudine potrivnică regimului comunist, cunoscută fiind politica dusă de regimul totalitar de îngrădire a liberei circulaţii.

De altfel, dorinţa de a emigra era privită de conducerea statului ca o contestare a condiţiilor „deosebite" de viaţă asigurate de regim, fiind atent monitorizată de organele de Securitate.

Pe cale de consecinţă, furnizarea unor informaţii de această natură, se referă la activităţi îndreptate împotriva regimului comunist.

Totodată, nu se poate reţine faptul că pârâtul nu avea cunoştinţă de faptul că delaţiunea domniei sale putea avea urmări asupra persoanelor semnalate, în condiţiile în care era de notorietate faptul că orice persoană ce intenţiona să rămână definitiv în străinătate, la o eventuală solicitare în acest sens, era sancţionată prin primirea avizului negativ de plecare din ţară.

Pe cale de consecinţă, furnizarea unor informaţii de această natură, se referă la activităţi îndreptate împotriva regimului comunist, sens în care reclamantul evocă măsurile dispuse de organele de Securitate.

Pentru argumentele expuse, prima condiţie impusă de legiuitor în constatarea calităţii de colaborator, este asigurată.

Informaţiile prevăzute la punctul 1 să vizeze îngrădirea drepturilor si libertăţilor fundamentale ale omului. Şi această condiţie este asigurată deoarece, nu se poate reţine că furnizarea unor informaţii de asemenea natură nu a fost făcută conştient, având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cea prezentată anterior nu rămâneau fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informaţii, pârâtul a conştientizat că asupra persoanei la care s-a referit în delaţiunea sa se pot lua măsuri de urmărire şi verificare (încălcarea dreptului la viată privată) şi, prin urmare, a vizat această consecinţă.

În drept, reclamantul a invocat art. 3 lit. g), art. 2 lit. b), art. 5 alin. 1, art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1 ale Ordonanţei de Urgenţă a Guvernului nr. 24/2008 *privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii,* aprobată cu modificări şi completări prin Legea 293/2008, coroborate cu art. 31 alin. 1 şi art. 35 alin. 5, lit. a din Regulamentul de organizare şi funcţionare al C.N.S.A.S. adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum şi pe dispoziţiile articolului 194 al Codului de Procedură Civilă.

Pârâtul **nu a formulat întâmpinare**, deşi era obligatorie în cauză, conform 201 alin.2 noul Cod de procedură civilă (NCPC).

Curtea de Apel Bucureşti s-a constatat legal sesizată şi competentă material să soluţioneze prezenta cauză, date fiind prevederile art. 96 noul Cod de procedură civilă, precum şi ale OUG nr. 24/2008.

Examinând actele şi lucrările cauzei, Curtea apreciază cererea formulată ca fiind întemeiată, pentru următoarele considerente:

Mai întâi, Curtea consideră necesar a efectua câteva **aprecieri cu caracter general**, de natură să pună în lumină raţiunea adoptării legislaţiei privind accesul la propriu dosar şi deconspirarea Securităţii, precum şi consecinţele hotărârilor judecătoreşti pronunţate în urma parcurgerii procedurilor prevăzute de OUG 24/2008, aprobată cu modificări prin Lg.nr.293/2008.

În acest sens, trebuie observat că în preambulul OUG 24/2008, aprobată cu modificări prin Lg.293/2008, se relevă că „în perioada de dictatură comunistă, cuprinsă între 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, puterea comunistă a exercitat, în special prin organele securităţii statului, parte a poliţiei politice, o permanentă teroare împotriva cetăţenilor ţării, drepturilor şi libertăţilor lor fundamentale".

Din analiza preambulului şi a prevederilor OUG 24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii aprobată cu modificări prin Lg.293/2008, rezultă, fără echivoc, că **raţiunea adoptării** acestui act normativ derivă **din necesitatea *cunoaşterii*** de către membrii unei societăţi postcomuniste a fostului regim totalitar, ***depăşirii*** nivelului organizatoric, intelectual şi moral impus de un sistem caracterizat prin structuri şi moduri de gândire inadecvate, ***respectării*** drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, ***creării*** unei culturi politico-juridice autentice şi la standarde rezonabile, precum şi a unei societăţi civilizate, ***verificării*** a posteriori a comportamentului persoanelor care, în prezent, candidează pentru sau după caz, ocupă demnităţi ori funcţii publice (aflându-se în situaţii de a fi garanţii Constituţiei ori ai intereselor legitime ale cetăţenilor europeni, precum şi ai democraţiei) sau deţin titluri care implică o dimensiune morală primordială, legea neavând un scop punitiv şi neinstituind, per se, o responsabilitate penală a celor în privinţa cărora se va constata că au fost lucrători sau colaboratori ai Securităţii. Totodată, reglementarea în discuţie contribuie la o mai bună înţelegere a prezentului şi la o proiectare adecvată a viitorului societăţii româneşti.

În esenţă, sub aspectul care interesează în cauză, OUG 24/2008, aprobată cu modificări prin Lg.293/2008, urmăreşte scopul de deconspirare, indicat în preambul, a persoanelor care fie au contribuit la instrumentarea vreunui dosar întocmit de Securitate, fie au efectuat activităţile prevăzute de actul normativ, prin consemnarea publică – publicarea în Monitorul Oficial al României Partea III-a, şi implicit punerea la dispoziţia mijloacelor de informare în masă de către reclamantul C.NSAS, în temeiul art.12 alin.1 din ordonanţa de urgenţă, a celor care ocupă demnităţile sau funcţiile enumerate în art.3, precum şi a celor care îşi manifestă intenţia de a candida pentru alegerea sau numirea în aceste demnităţi sau funcţii publice, actul normativ antrenând doar eventuale consecinţe de ordin moral în privinţa celor care au încălcat drepturile şi libertăţile fundamentale ale altora în perioada dictaturii comuniste.

Prin urmare, rolul instanţei judecătoreşti învestită cu soluţionarea unei acţiuni în constatarea calităţii de lucrător sau după caz, colaborator al Securităţii, nu este acela de a stabili vinovăţii sau de a le comensura, de a aplica pedepse şi de a le individualiza, instanţa nerealizând o justiţie retributivă, ci de a verifica, pe baza copiilor certificate de pe documentele aflate în arhiva reclamantului CNSAS şi eventual, a altor probe, întrunirea cumulativă a condiţiilor prevăzute de lege pentru existenţa calităţii în discuţie, raţiunea legii şi rolul instanţei fiind în acord cu principiile stabilite atât prin Rezoluţia Adunării Parlamentare a Consiliului Europei nr.1096/1996 privind demantelarea fostelor regimuri comuniste, cât şi prin jurisprudenţa CEDO, ca expresie a celor mai înalte idei despre justiţie şi echitate (a se vedea hotărârea de Mare Cameră pronunţată la data de 16.03.2006 în cauza Zdanoka contra Letoniei; decizia de inadmisibilitate din 22.11.2001 în cauza Knauth contra Germaniei).

Pe fondul cauzei, din examinarea actelor şi lucrărilor dosarului, Curtea reţine că în conformitate cu prevederile art. 3 lit. g) coroborat cu art. 5 alin. 1 teza I din Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr. 24/2008, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 293/2008, reclamantul Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii (CNSAS) a efectuat verificări din oficiu, sub aspectul constatării calităţii de lucrător sau colaborator al Securităţii în privinţa pârâtului.

Art. 2 lit.b din OUG nr.24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii, aprobată cu modificări prin legea nr.293/2008, defineşte colaboratorul Securităţii ca

fiind „persoana care a furnizat informaţii, indiferent sub ce formă, precum note şi rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securităţii, prin care se denunţau activităţile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist şi care au vizat îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului".

Din analiza acestor prevederi, efectuată în concordanţă cu Decizia Curţii Constituţionale nr.672/2012, rezultă, fără echivoc, că unei persoane îi este constatată calitatea de colaborator al Securităţii dacă îndeplineşte, în mod cumulativ, următoarele trei condiţii: 1) – să furnizeze informaţii, precum note şi rapoarte scrise, către lucrătorii Securităţii; 2) – prin acele informaţii să se denunţe activităţi sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist; 3) – furnizarea informaţiilor să vizeze îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului.

Totodată, interpretările gramaticală, logico-sistematică şi teleologică ale prevederilor art.2 lit.b din OUG nr.24/2008, conduc la concluzia certă că nu este necesar, pentru ca o persoană să fie încadrată în categoria colaboratorilor Securităţii, ca activitatea acesteia să fi adus efectiv atingere drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului, fiind suficient ca ea să fi fost îndreptată împotriva acestor drepturi şi libertăţi şi să fi fost de natură, aptă să le aducă atingere.

În cauză, aşa cum rezultă din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/I/836/06.07.2018, pârâtul HOSTIUC Ion a fost recrutat la data de 21.08.1986, deoarece: „Pe raza comunei Pătrăuţi domiciliază circa 3500 persoane în rândul cărora un număr însemnat de elemente fac parte din culte şi secte religioase, sunt înscrise pentru emigrare, cu rude şi relaţii în străinătate, sau sunt cunoscute cu antecedente politice şi penale reacţionare, cum sunt numiţii: H. /., N. L, R. L, R. T., U. M., B. V., H. N., G. Ş., D. P., L V. şi G. A.. în vederea cunoaşterii şi prevenirii apariţiei unor evenimente, fapte sau fenomene de competenta organelor de Securitate, pe raza comunei Pătrăuti, unde nu dispunem de potenţial informativ suficient, se impune cu necesitate recrutarea unei surse pentru completarea acestuiaa a semnat un Angajament olograf, preluând numele conspirativ „RELU".

Referitor la *primele două condiţii (să furnizeze informaţii Securităţii, iar informaţiile să se refere la activităţi sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist),* Curtea constată că sunt evident îndeplinite, sens în care se au în vedere Notele informative furnizate de pârât cu numele conspirativ „RELU" şi identificate în dosarele persoanelor urmărite, referitoare la comentarii la adresa politicii de partid şi de stat şi intenţii de plecare din ţară, astfel:

- „Sursa vă informează că în conformitate cu sarcinile primite la 02.11.1987 s-a întâlnit în stafia de autobuz din centrul comunei cu numitul R. L, care spunea că este nemulţumit, deoarece CAP-ul nu a vrut să-i dea retribuţia în cereale şi alte produse, deoarece totuşi a mai ajutat cu căruţa la strângerea cerealelor de toamnă şi că va face tot posibilul să plece definitiv din ţară, fiindcă în SUA sunt mai multe posibilităţi de a trăi'.
- „Sursa vă informează că în conformitate cu sarcinile primite la întâlnirea anterioară, în ziua de 10.05.1988 s-a întâlnit cu R. L. care era nemulţumit fiindcă de 4 ani de zile se munceşte să plece în SUA, însă prin toate relaţiile pe care le are nu primeşte aprobarea. Acesta a spus sursei că o să facă un memoriu şi o să-l înainteze la conducerea superioară de partid şi de stat, în caz contrar va scrie şi la ambasada SUA".
- „Sursa vă informează că îl cunoaşte pe numitul H. I. din com. Pătrăutj. Acesta la sfârşitul lunii decembrie a venit la magazin să ridice rafia de alimente, ocazie cu care a afirmat faţă de cumpărători că s-a înscris pentru plecarea în SUA, atât el cât şi familia. Era nemulţumit că organele de la paşapoarte nu-i rezolvă mai repede problemele şi să-i definitiveze actele şi că peste tot întâmpină piedici. Indiferent ce piedici ar avea, acesta se exprimă că va face tot posibilul să obţină aprobarea pentru emigrare în SUA".
- „Sursa vă informează că numitul H. I. a stat de vorbă cu mine în luna ianuarie la magazin, afirmând că i-au venit documentele pentru a pleca în SUA şi era foarte mulţumit de acest lucru, afirmând că de acum a scăpat, se duce la bine".
- „Sursa vă informează că îl cunoaşte pe numitul L. G., care, în prezent, este pensionar şi face parte din secta baptistă. Din discuţiile purtate cu H. V., U. M., N. A., aceştia spuneau că susnumitul ar avea la CEC suma de 200.000 lei, bani pe care îi (ine pentru a-i folosi când va primi aprobarea de emigrare. De asemenea, tot din discuţiile purtate cu aceştia, reiese faptul că L G. face

deplasări /.../ pe la credincioşi, la care se vaită că este sărac, că vrea să plece în Occident şi să-l ajute cu sume oarecare de bani".

Având în vedere conţinutul Notelor informative întocmite de pârât, Curtea apreciază întemeiată susţinerea reclamantului că, în perioada comunistă, intenţia de a părăsi definitiv ţara era considerată o atitudine potrivnică regimului comunist, cunoscută fiind politica dusă de regimul totalitar de îngrădire a liberei circulaţii.

De altfel, dorinţa de a emigra era privită de conducerea statului ca o contestare a condiţiilor „deosebite" de viaţă asigurate de regim, fiind atent monitorizată de organele de Securitate.

Totodată, cei care, prin diferite metode, reuşeau să-şi îndeplinească obiectivul de a pleca sau de a rămâne în străinătate erau denumiţi, peiorativ, „fugiţi", iar bunurile rămase în ţară le erau confiscate.

Pe de altă parte, cei ale căror intenţii de plecare definitivă din ţară erau descoperite şi zădărnicite sau prin alte mijloace - erau denumiţi „suspecţi de evaziune" şi persecutaţi de organele represive ale regimului.

Aceste din urmă persoane nu mai puteau spera că li se va elibera vreodată paşaport, nici măcar pentru o călătorie într-o ţară socialistă, decât în mod excepţional. În plus, evoluţia profesională a acestor persoane avea de suferit, îngrădindu-li-se accesul la anumite funcţii şi profesii.

De asemenea, este notorie poziţia dihotomică a statului totalitar comunist cu privire la consacrarea şi respectarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale.

Astfel, dreptul oricărei persoane de a părăsi orice ţară, inclusiv cea de origine era stipulat de pactele internaţionale la care România era parte, dar era încălcat sistematic de statul comunist. Gesturile acestor persoane nu erau atitudini antisociale, ci atitudini potrivnice regimului care încălca dreptul cetăţenilor români de a se stabili pe teritoriul altui stat.

Pe cale de consecinţă, furnizarea unor informaţii de această natură, se referă la activităţi îndreptate împotriva regimului comunist.

Totodată, nu se poate considera faptul că pârâtul nu avea cunoştinţă de faptul că delaţiunea domniei sale putea avea urmări asupra persoanelor semnalate, în condiţiile în care era de notorietate faptul că orice persoană ce intenţiona să rămână definitiv în străinătate, la o eventuală solicitare în acest sens, era sancţionată prin primirea avizului negativ de plecare din ţară.

Referitor la *cea de-a treia condiţie (informaţiile furnizate organelor de Securitate să vizeze îngrădirea drepturilor si libertăţilor fundamentale ale omului),* Curtea constată că şi această condiţie este asigurată, deoarece nu se poate reţine că furnizarea unor informaţii de asemenea natură nu a fost făcută conştient, având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cea prezentată anterior nu rămâneau fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informaţii, pârâtul a conştientizat că asupra persoanei la care s-a referit în delaţiunea sa se pot lua măsuri de urmărire şi verificare (încălcarea dreptului la viată privată) şi, prin urmare, a vizat această consecinţă.

Edificatoare sub acest aspect sunt măsurile dispuse de organele de Securitate pe baza informaţiilor furnizate de pârât, astfel: - „R.L. este cunoscut în evidenţele noastre ca penticostal şi cu intenţii de a pleca definitiv din ţară, respectiv în SUA"; - „Propun încadrarea suspectului şi cu o a douua sursă"; - „Verificarea fizică la domiciliu a suspetului. Instruirea saursei <Relu> şi <Ivan> de a furniza noi informaţii despre suspect"; - „H.I. este cunoscut în evidenţele postului de miliţie cu intenţii de emigrare în SUA. /.../ Măsuri: Nota va fi exploatată la mapa suspectului".

Pe cale de consecinţă, fiind îndeplinite toate condiţiile legale evocate anterior, Curtea apreciază că prezenta acţiune este întemeiată, urmând a o admite, în temeiul art.11 rap.la art.2 lit.b din OUG 24/2008, astfel încât va constata calitatea de colaborator al Securităţii în privinţa pârâtului.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂŞTE:

Admite acţiunea formulată de reclamantul **Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii,** cu sediul în Bucureşti, str. Matei Basarab nr. 55-57, sectorul 3, în

contradictoriu cu pârâtul **Hostiuc Ion**, cu domiciliul în .... județul Suceava.

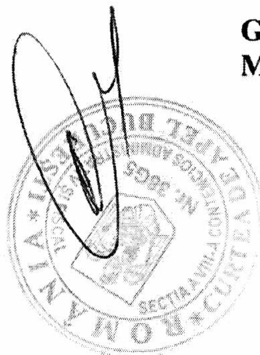
Constată calitatea de colaborator al Securității în privința pârâtului HOSTIUC ION.

Cu recurs în 15 zile de la comunicare.

Recursul se depune la C.A.B.-S a-VIII-a C.A.F.

Pronunțarea se face prin punerea soluției la dispoziția părților prin mijlocirea grefei instanței, conform art. 396 alin. 2 din Codul de procedură civilă.

Președinte	**Grefier**
Victor Hortolomei	**Mihaela Grigore**



ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA
Prezenta copie, fiind conformă cu originalul aflat
în dosarul acestei instanțe Nr. 393/2/2018
se legalizează de noi



S-a anulat chitanța/foaia de vărsământ Nr. ..../
.... în sumă de .... lei



Red/thred. VH/ 2+2ex.